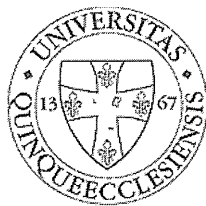

XXXII. ORSZÁGOS TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA

BIOLÓGIA SZEKCIÓ

PROGRAM ÉS ÖSSZEFOGLALÓK

Pécsi Tudományegyetem
Természettudományi Kar

PÉCS, 2015.

Szerkesztette: Dr. Putnoky Péter, Dr. Galambos Anikó
Kiadja a PTE Természettudományi Kar
Felelős kiadó: Dr. Putnoky Péter
ISBN 978-963-642-739-9
Készült 400 példányban
Bolko-Print Kft.
Felelős vezető: Szabó Péter
Fedlap: Dr. Putnoky Péter
Hátlap: Balogh János

NÖVÖKO-3

DEME JUDIT

Biológia

BSc, 5. félév

Pécsi Tudományegyetem

Természettudományi Kar

Témavezetők:

Dr. Csiky János

docens, PTE TTK

Lengyel Attila

tudományos munkatárs, MTA ÖKI

A Mecsek hegység és a Dél-Zselic forrásgyepeinek florisztikai, szüntaxonómiai és ökológiai vizsgálata

Bár a források hazánkban „ex lege” védelmet élveznek, az itt jellemző CR vagy EN kategóriába sorolt forrásgyep-társulások (*Montio-Cardaminetea*) florisztikai, társulástani és ökológiai vizsgálata a szomszédos országokhoz képest komoly lemaradásban van. Magyarországon többfelé találhatók olyan területek, melyekről még nem közöltek forrásgyepi cönológiai felvételeket. Ilyen régió a Mecsek és a Dél-Zselic, amelyek területén, természetes, foglalatlan források mentén 38 felvételt készítettünk a Zürich-Montpellier iskola módszerei szerint. A felvételezés során a mohafajok jelenlétét, az edényes növények %-os borítását valamint a legfontosabb abiotikus tényezőket rögzítettük (víz pH, konduktivitás, víz hőmérséklet, meredekség, földrajzi koordináták, tengerszint feletti magasság).

A cluster-analízis eredményeit R-környezetből nyertük, a JUICE-programban való elemzés után az állományok többségét három forrásgyepi társulásba soroltuk be, amelyek a fajkészlet, a fajcsoportok és bizonyos abiotikus tényezők alapján azonosíthatók: 1. *Caricetum remotae*, 2. *Cardamino-Chrysosplenietum alternifolii*, 3. *Brachythecio rivularis-Cratoneuretum*. Ezek közül csupán a *Cardamino-Chrysosplenietum alternifolii* előfordulása volt bizonyított hazánkban. Az ezzel egy asszociációcsoportba (*Caricion remotae*) tartozó *Caricetum remotae*-t először mutattuk ki Magyarországról, csakúgy, mint az erdei mésztufagátakon fejlődő *Brachythecio rivularis-Cratoneuretum*-ot, amely a hazánkból eddig még nem jelzett asszociációcsoportba, a *Lycopodo europaei-Cratoneurion commutati*-ba sorolható.

A nemzetközi tanulmányok eredményeivel összhangban megállapítható, hogy a forrásgyep-állományok fajgazdagsága függ néhány általunk is vizsgált környezeti tényezőtől, mint pl. a meredekség, a pH és az elektromos vezetőképesség.

A felmérések során 48 mohafajt regisztráltunk, köztük olyan ritka, vörös listás fajokat is, mint a *Fissidens incurvus* (EN), *Palustriella commutata* (EN), *Philonotis marchica* (DD). Az edényes növények fajgazdagsága meglepő (131 faj), a felmért területeken számos védett, veszélyeztetett taxon fordult elő, továbbá zoológiai kuriózumok is. A forrásgyepi társulások tehát nemcsak élőhelyi különlegességük, hanem ritka növény- és állatfajaik miatt is fokozott védelemre és országos léptékben további kutatásra szorulnak.